

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Suomen eduskunnalle

Viitenumero: VN/10574/2025 Lausunnonantaja: atNorth

atNorth kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien hallituksen esitysluonnosta sähkön ja eräiden polttoaineiden verotusta koskevien lakien muuttamiseksi.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että datakeskukset siirrettäisiin sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jossa verokanta on 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Nykyisessä sähköveroluokassa II verotus on 0,05 senttiä/kWh. Muutoksen toteutuessa datakeskusten sähkövero nousisi 2,19 senttiin/kWh, eli se 45-kertaistuisi.

Toteutuessaan muutos käytännössä vaarantaisi useita suunnitteilla olevia datakeskushankkeita ja heikentäisi merkittävästi Suomen kilpailukykyä sekä kykyä houkutella kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia, digitaalisia infrastruktuuri-investointeja. Lisäksi se saattaisi vähentää tuotekehitysinvestointeja ja sitä kautta heikentää digitaalista innovaatiokykyä.

Datakeskukset ovat digitaalisen yhteiskuntamme selkäranka. Aina kun ihmiset käyttävät digitaalisia palveluita – kuten pankkipalveluita, verkkokauppoja tai suoratoistoalustoja – datakeskuksilla on keskeinen rooli. Jos nämä keskukset ovat energiatehottomia tai toimivat fossiilisilla polttoaineilla, kuluttajat osallistuvat tietämättään ilmastonmuutoksen kiihdyttämiseen. Siksi on ratkaisevan tärkeää, että datakeskuksia rakennetaan alueille, joissa ne voivat toimia energiatehokkaasti, kestävästä kehitystä edistäen.

Suomi on pitkään ollut houkutteleva sijaintipaikka datakeskuksille. Vakaa poliittinen ympäristö, viileä ilmasto, kilpailukykyinen sähkön hinta, luotettava sähköverkko ja uusiutuvan energian korkea osuus ovat luoneet otolliset puitteet kestäväälle digitaaliselle infrastruktuurille. Juuri näistä syistä kansainvälisten toimijoiden kiinnostus Suomea kohtaan on kasvanut merkittävästi, ja tälläkin hetkellä harkinnassa on useita miljardiluokan datakeskusinvestointeja.

atNorth on Pohjoismaiden johtava datakeskuspalveluiden tarjoaja ja ainoa, joka kattaa kaikki Pohjoismaat, mikä antaa meille kokonaisnäkemyksen alueen digitaalisen infrastruktuurin kehitysmahdollisuuksiin. Tästä syystä myös ymmärrämme yhteisöjen osallistamisen merkityksen ja kehitämme datakeskusekosysteemejä, jotka luovat työpaikkoja ja vahvistavat alueellista elinvoimaa.

Olemme investoineet merkittävästi Suomeen. atNorth operoi kahdeksaa datakeskusta eri puolilla Pohjoismaita. Näistä kolme sijaitsee Helsingissä ja Espoossa. Neljäs, kooltaan megaluokan datakampus, on rakenteilla Kouvolaan. atNorthin nykyiset investoinnit Suomessa ylittävät 300 miljoonaa euroa, ja tulevien suunniteltujen investointien arvioidaan olevan parin miljardin euron luokkaa. Vuonna 2024 yhtiö työllisti Suomessa yli 400 henkilöä joko suoraan tai alihankintaketjun kautta. Uusia rekrytointeja toiminnan laajentamiseksi suunnitellaan erityisesti teknisen ja rakennusosaamisen alueilla.

Mikäli toimintaympäristö Suomessa kuitenkin muuttuu vähemmän houkuttelevaksi asiakkaillemme ja nämä kääntävät katseensa muihin Pohjoismaihin, saatamme joutua arvioimaan uudelleen Suomeen suunnattavien investointiemme laajuutta.

Investointien suurusluokka ei koske ainoastaan atNorthia. Vastaavat hankkeet ovat osa maailmanlaajuista trendiä, jossa tekoälyn edellyttämän infrastruktuurin investoinnit kasvavat ennennäkemättömän nopeasti. Erinomaisia esimerkkejä ovat EU:n 200 miljardin euron InvestAI-ohjelma ja Yhdysvaltojen 500 miljardin dollarin Stargate-hanke. Valtiot kilpailevat kiihkeästi kyetäkseen nousemaan tekoälyinfrastruktuurin keskuspaikoiksi. Datakeskukset ovat keskeisessä roolissa kehityspolun mahdollistajana.

Datakeskushankkeet sijoittuvat usein alueille, joissa tarvitaan uusia työpaikkoja ja investointeja – erityisesti muuttotappioalueille, jotka hyötyvät uusista taloudellisista mahdollisuuksista. Näillä alueilla datakeskukset voivat toimia koko paikallisen ekosysteemin käynnistäjinä, luoden työtä paitsi suoraan, myös logistiikan, huollon ja energiantuotannon parissa. Ne voivat myös houkutella ympärilleen uusiutuvan energian tuotantolaitoksia ja mahdollistaa kaukolämmön kehittämistä hukkalämmön hyödyntämisen kautta.

Ehdotettu sähköverokannustimien poisto heikentäisi huomattavasti Suomen asemaa tässä kilpailussa. Merkittävä veronkorotus asettaisi Suomen samalle korkealle kustannustasolle Tanskan kanssa ja tekisi Islannista, Norjasta ja Ruotsista houkuttelevampia vaihtoehtoja.

Suomi on pitkään rakentanut profiiliaan digitaalisen osaamisen ja kestäväen kehityksen maana. Veromuutoksen viesti olisi hyvin ristiriitainen, ja se todennäköisesti merkittävästi vahingoittaisi Suomen mainetta ja uhkasi maahan kohdistuvia datainfrastruktuuri-investointeja.

Ennakoitavuus ja pitkäjänteinen vakaus ovat ratkaisevia sekä datakeskusinvestoijille, joiden hankkeet etenevät usein vuosien aikajänteellä, että asiakkaille. Nämä sitoutuvat usein pitkiin, jopa 10–20 vuoden sopimuskautiin. Sähköveron nousu nostaa suoraan asiakkaiden käyttökustannuksia ja aiheuttaa epävarmuutta pitkän aikavälin suunnitteluun.

Tämä voi johtaa siihen, että Suomi häviää kilpailussa isojen palvelinkeskusten sijoituspaikasta. Esimerkiksi Ruotsissa päätös sähköveron hyvityksen poistamisesta vuonna 2023 heikensi maan kilpailukykyä ja johti investointien siirtymiseen muihin Pohjoismaihin.

Jos Suomi toteuttaa nyt vastaavan muutoksen, se voi johtaa investointivirtojen kääntymiseen ja aiheuttaa paitsi pitkäkestoista taloudellista vahinkoa myös tilanteen, jossa käyttökelpoinen verkkokapasiteetti jää vajaakäytölle. Tällöin ylijäämä sähkö saatetaan myydä Ruotsiin ja muihin Pohjoismaihin – samoihin kohteisiin, jonne datakeskushankkeetkin todennäköisesti siirtyvät.

Taloudellisten vaikutusten lisäksi verotusmuutosehdotus on ristiriidassa Suomen ilmastotavoitteiden kanssa, mukaan lukien hiilineutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2035 mennessä. Nykyaikaiset datakeskukset eivät ole vain energiankuluttajia – ne voivat myös tukea kiertotaloutta muun muassa hukkalämmön hyödyntämisen kautta.

Hyvä esimerkki on 14. huhtikuuta julkistettu yhteistyömme Keskon kanssa, jossa Espoon Sinimäessä sijaitsevan FIN02-datakeskuksen hukkalämpö ohjataan viereisen K-Supermarketin lämmitykseen. Yhteistyö vähentää Keskon kaukolämmöstä syntyviä päästöjä 0,9 prosenttia, eli noin 200 tonnia CO₂:ta vuodessa. Tämä vastaa 120 omakotitalon vuosikulutusta.

Kun otamme huomioon ehdotettujen muutosten laajuuden ja mahdolliset seuraukset sekä investoinneille että Suomen vihreälle siirtymälle, olemme yllättyneitä siitä, että datakeskusala ei ole kuultu valmistelussa. Pyydämme kunnioittavasti, että hallitus tilaa aiheesta laajan, puolueettoman vaikutusarvion. Selvitys auttaisi ymmärtämään muutoksen todelliset seuraukset muun muassa investointeihin, työllisyyteen, verotuottoihin ja Suomen kansainväliseen maineeseen teknologiainfrastruktuurin kärkimaana.

Näemme myös, että Suomea hyödyttäisi erikseen laadittava datakeskusalan kestävän kehityksen turvaava datakeskusstrategia.

Suomella on vahva mahdollisuus nousta kestävästä kehityksestä rakentavan digitaalisen infrastruktuurin globaaliksi edelläkävijäksi. Nyt esitetty sähköverouudistus uhkaa tätä mahdollisuutta.

Kunnioittavasti pyydämme eduskuntaa harkitsemaan muutosta uudelleen ja käymään alan kanssa rakentavaa vuoropuhelua. Toivomme, että Suomi säilyttää asemansa houkuttelevana, kilpailukykyisenä ja ilmastotietoisena digitaalisen tulevaisuuden investointikohteena.

Lisätiedot:

atNorth

Bylgja Pálsdóttir

Senior Communications Manager

bylgja.palsdottir@atnorth.com

+354 894 9659

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[atNorth_lausunto_eduskunnalle.pdf](#)

Ahti-Aalto Taina
atNorth Oy